

ที่ ศธ ๐๔๐๒๘ / ๑๑๐๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต ๔ หมู่ ๕ ถนนมิตรภาพ
อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๓๑๐

๑๐ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อหลักประกันโอกาสทางการเรียนรู้

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๕๕๖
ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๑๔๒๒
ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึงที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้สั่งการเกี่ยวกับ
แนวทางการลงโทษนักเรียน เพื่อให้การลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและเป็นไปตามระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ ความแจ้งแล้วนั้น

เนื่องจากปรากฏข่าวทางสื่อมวลชนว่ามีสถานศึกษาบางแห่ง ครูได้ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการ
ที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ.
๒๕๔๘ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่
ศธ ๐๔๐๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ จึงแจ้งให้สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน
และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ กำกับดูแลเกี่ยวกับเรื่องการลงโทษ
นักเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๔ จึงแจ้งให้โรงเรียนในสังกัด
ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้สถานศึกษาทุกแห่งปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน
และนักศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ และหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๕๕๖
ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ เรื่องแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนโดยเคร่งครัด หากมีการลงโทษ
นักเรียนนักศึกษาที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ หรือครู อาจารย์ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม จะถือว่า
ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารงาน
การศึกษาพิเศษ ขาดความเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่และอาจถูกดำเนินการทางวินัยตามสมควรด้วย

/๒. เมื่อมีกรณีครู.....

๒. เมื่อมีกรณีครูลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมโดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเข้าไปตรวจสอบและรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ และรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ตามลำดับ และให้ความคุ้มครอง ช่วยเหลือเยียวยาแก่นักเรียนตามสมควรแก่กรณี โดยด่วน หากพบครูกระทำผิดในเรื่องการลงโทษนักเรียนให้ดำเนินการทางวินัยโดยทันที

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(นายธานีป สำเริง)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต ๕

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

โทร. ๐-๔๓๔๔ ๑๘๒๓

โทรสาร ๐ ๔๓๔๔ ๑๙๑๓

นายสิโรดม บาลยอ ผู้ปฏิบัติ

โทร. ๐๘ ๙๗๑๕ ๐๗๔๔

“มุ่งสู่มาตรฐานสากล บนวิถีพอเพียง”

00262
๒๘ ม.ค. ๒๕๖๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐

ด่วนที่สุด
ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๖๔๒๒

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต/ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สั่งการเกี่ยวกับแนวทางการลงโทษนักเรียน เพื่อให้การลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ความแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากปรากฏข่าวทางสื่อมวลชนว่ามีสถานศึกษาบางแห่ง ครูได้ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ จึงแจ้งให้สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กำกับดูแลเกี่ยวกับเรื่องการลงโทษนักเรียน ดังนี้

๑. ให้สถานศึกษาทุกแห่งถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน โดยเคร่งครัด หากมีการลงโทษนักเรียนนักศึกษาที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ หรือครู อาจารย์ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม จะถือว่าผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ขาดความเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่และอาจถูกดำเนินการทางวินัยตามสมควรด้วย

๒. เมื่อมีกรณีครูลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมโดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเข้าไปตรวจดูและรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ตามลำดับ และให้ความคุ้มครอง ช่วยเหลือเยียวยาแก่นักเรียนตามสมควรแก่กรณี โดยเร่งด่วน หากพบครูกระทำผิดในเรื่องการลงโทษนักเรียนให้ดำเนินการทางวินัยโดยทันที

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ

กลุ่มวิจัยพัฒนากฎหมายคดีความและนิติการ

โทร./ โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๖๗๗

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗/ 2556

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

30 ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลับ ที่ ศธ ๐๔๐๐๗/๒๑๐๓
ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สั่งการเกี่ยวกับ
แนวทางการลงโทษนักเรียน และบัดนี้ สำนักงาน ป.ป.ช.ได้แจ้งกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับ
ทราบข่าวจากสื่อมวลชน เกี่ยวกับการที่รองผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งหนึ่ง สั่งกักสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามุริรัมย์เขต ๑ ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นไปตามระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และคณะกรรมการ
ป.ป.ช.พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการลงโทษนักเรียน นักศึกษาที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ
และเห็นควรได้ประสานกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอให้นำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไป
ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงพิจารณาข้อเสนอแนะของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. และแจ้งให้สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน ดังนี้

๑. ให้สถานศึกษาทุกแห่งถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการ
ลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยเคร่งครัด และกำชับด้วยว่าหากไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการ อาจจะได้รับโทษทางอาญาด้วย เนื่องจากพฤติการณ์ดังกล่าว ผู้กระทำผิดอาจ
ต้องรับโทษทางอาญาในความผิดต่อร่างกาย ที่เป็นการทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย
หรือจิตใจและรวมไปถึงความผิดต่อเสรีภาพ ที่เป็นการกระทำให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพด้วย การ
ลงโทษนักเรียน นักศึกษาให้ลงโทษด้วยการว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บน ตัดคะแนนความประพฤติ
และทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ เท่านั้น อีกทั้ง พฤติการณ์

/ยังเป็น....

ยังเป็นความผิดวินัยที่อาจเข้าข่ายความผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ กรณีกลั่นแกล้ง เขี้ยยดหยาม ช่มเหลงผู้เรียน และกรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

๒. การลงโทษโดยการทำทัณฑ์บนให้ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวง กำหนดความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อให้เป็นหลักเกณฑ์ในการทำทัณฑ์บน และการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียน นักศึกษาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนั้น ให้ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดระบบงานและกิจกรรม ในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยเคร่งครัด

๓. การดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๕ (๔) "ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม" ถ้าครู อาจารย์จะลงโทษนักเรียน นักศึกษาด้วยการทำกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้นำเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนทุกครั้ง และหากมีการลงโทษนักเรียน นักศึกษาที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ หรือครู อาจารย์ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม จะถือว่าผู้อำนวยการสถานศึกษาขาดความเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่และอาจถูกดำเนินการทางวินัยตามสมควรด้วย

๔. การพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะทำหน้าที่ครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกที่ดี คือต้องเป็นคนที่มีความเมตตาต่อเด็ก สร้างเด็ก ไม่ทำลายเด็ก และคิดวิธีการที่จะสร้างบุคลากรให้รู้จักวิธีคิด พูด ทำ ด้วยความเมตตามากกว่าความรุนแรงเพราะครูมีอำนาจในมือนั้น ให้ผู้ที่มีหน้าที่พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะมาทำหน้าที่ครูได้ ต้องพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีจรรยาบรรณครู พ.ศ. ๒๕๓๙ และเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. ๒๕๓๗ มาปฏิบัติหน้าที่ครู และให้มีการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีมาตรการให้ข้าราชการครูฝ่ายปกครองหรือครูที่ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีรุนแรงทุกคนเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการในการดูแลช่วยเหลือและลงโทษนักเรียนให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และเป็นการปฏิบัติให้สอดคล้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็กต่อไป

/จึงขอให้...

จึงขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งได้สำรวจรายชื่อข้าราชการครูและ
เจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมในลักษณะดังกล่าว และแจ้งมายังสำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาเพื่อเข้ารับการอบรมในเดือนเมษายน ๒๕๕๒ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ

โทร.๐ ๒๒๘๘ ๕๖๙๒-๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๖๙๑